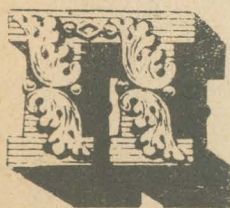

1982

Київ

Виходить
з січня 1927 р.

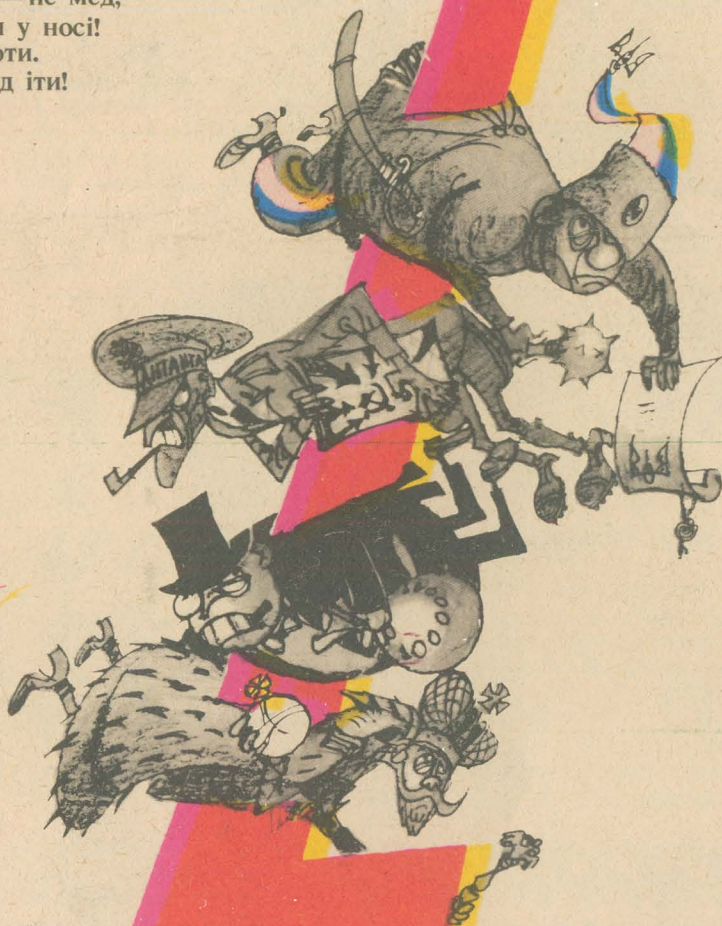
№21 (1135)

Ціна номера 30 коп.

Мал. В. ЗЕЛІНСЬКОГО

Хай славиться ясний знаменний рік,
Який до скону світ старий прирік
І браму одчинив новій епосі!
Під стягом Жовтня ми йдемо вперед!..
Оце ж то нашим недругам — не мед,
А сіль у оці та ще й — хрін у носі!
Ото ж і скавулять до хрипоті.
А нам — своє робить: вперед іти!

1135

Дуже рано починалася за старих часів професійна на селі освіта.

Тоді вона починалася, коли Ванька або Одарочку було вже «одлучено» і коли Ванькові або Одарочці сорочка підіймалася вище того місця, про яке ви зараз не думаєте, і зав'язувалася вузлом на спині.

— Щоб не закаляло! А то воно в мене, вибачте, на втори слабеньке.

Ванько (або Одарочка) у цей час свого віку вже міцно трималося за материну спідницю і весь час: — Мамо! Мої!

— Ось не мамай мені над душою! На ось дубця, пожени гуси за ворота. Він у мене хороший хлопець! Пожени, пожени! Мама на базар поїдуть, гостинця куплять! Отак, отак їх! Гиля, кричи, гиля! Отак! От цяця Ванько! От цяця! А Меланя кака,— вона мами не слухає! Жени, жени!

Це були перші, найраніші кроки нашої освіти.

Гуси — це був перший і обов'язковий етап нашої освіти.

Програма нашої освіти у нас на селі складалася на підставі споконвічних традицій і на підставі життєвих умов.

Їхніми інструкціями ми керувалися, за їхніми вказівками ми йшли. Так, значить, перша наука — це гуси.

Пасти гуси, пасти їх так, щоб у чужі копи не вбралися, пригнати додому всіх до одного — це була програма нашого «технікуму», першого, сказати б, курсу.

Коли ви цього іспиту не складе-те, коли у вас одберуть де-небудь у чужому просі або на чужій стерні картуза або ж ви, навчаючись поцілувати, бахнете гусеня грудкою по голові і приженете додому замість восьми гусенят семеро,— крім того, що на вас буде побито нового-новісінького віника, вас ніколи не переведуть на вищий курс. Вищий курс — це свині. Самі ж ви, певна річ, розумієте,

що це вже справа далеко серйозніша, ніж гуси.

Свиню ви вже в самій сорочці не впасете. Тут уже обов'язково потрібні були штани. Хоч і з прорішкою ззаду, а проте штани, та ще й на одній підтяжці.

Замість дубця потрібний невеликий кийок.

Цю справу доручалося громадянину від шести років. Раніш — ні. Бо тут треба було певної вже кваліфікації, а найголовніше — поважності.

Сказати:

— Аля! Бодай була вона тобі здохла!

Це не те, що невинне й наївне: — Гиля-гиля!

Тут уже треба було, щоб свиня почувала, що над нею є верховне начало, треба було вчасно й уміючи вхлудити її кийком, не хапаючись і не нервуючись, а свідомо своєї гідності, ніби так, між

іншим, прослати на вигоні басом:

— А куди ж ото ти пішла? Кажи, га? Куди, ря-а-а-ба?

А потім солідно додати:

— Сибірки на тебе нема!

«Володарем» над свинями ми були до 10—11 років. Потім ішли такі «курси» вищої освіти:

Телята.

Вівці.

Корови.

Коні...

Переступивши на телячий курс, вже «дозволялося» вкрасти в батька паперу й закурювати цигарку з кінського кізяка або прохати в прохотних (тільки не з свого села!):

— Дядю, закурити нема?!

— Нема!

— Так дайте ж хоч сірничка!

В цей час (узимку) починалася й загальна освіта в місцевій церковно-приходській або в народній школі...

Звичайно, коли була та школа та були чоботи, щоб у школу ходити.

Політвидав України випустив альбом «Український політичний плакат». Ця своєрідна антологія знайомить читачів із шляхами становлення і розвитку плакатного мистецтва республіки. Вміщуємо добірку з цього альбому.

Дзюбан І. Ф., 1957 р.

Агніт-Следзевський К. Г., 1970 р.

Кудряшов Є. Л., 1977 р.

Єфімов Б. Ю., 1920 р.

Глушук Ф. Т., 1967 р.

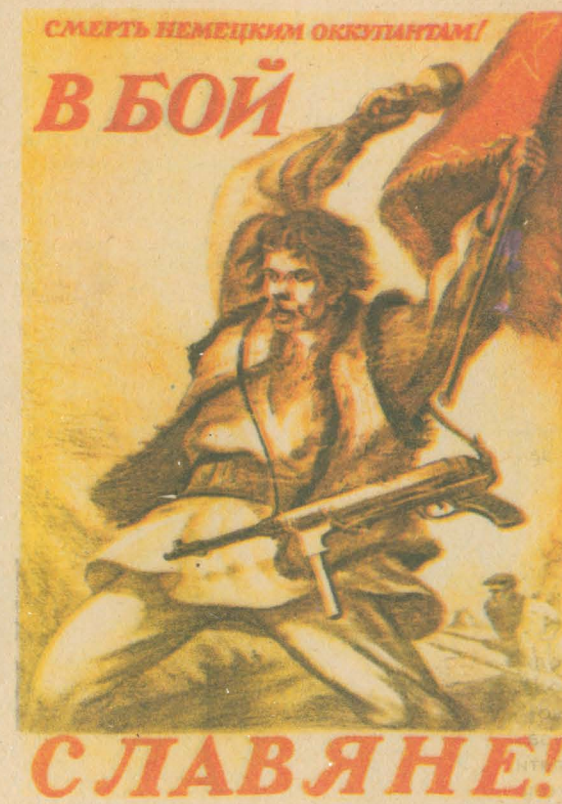
Литвиненко В. Г., Мельничук Р. Ф., 1941 р.

Подервянський С. П., 1954 р.

Аверін В. Г., 1941 р.

Касіян В. І., 1942 р.

Дружній шарж А. АРУТЮНЯНЦА

Сатира Андрія МАЛИШКА

До 70-річчя від дня
народження поета
(1912—1970)

ОСІНЬ НАД ГУДЗОНОМ

Жовта осінь стоїть за широким і сірим затоном,
Над бродвейським мостом, над масним теплуватим
Гудзоном.

Прибирається в шати, у квіти блякні, нерозквітні,
Як обличчя матросів, що стали в порту безробітні.

Чорнокор'я дубів нахилилось, шумить до граніту,
Наче руки шахтарські, що чорними стали від гніту.

Чорне груддя ріллі обважніло дощами у полі,
Наче спини вантажників, згорблені в тяжкій
неволі.

Червоніють ліси за крутими важкими валами,
Ніби крові людської нестерті, немеркнучі плями,

Що лилася у страйках, в протестах тепліла на
бруках,

Що смокталася з серця в заводах, як спрутах
сторукних,

Що горить не згоряє в прапорах людської любові,
Не зітерті її, робітничої чесної крові!

Жовта осінь стоїть, над Гудзоном вітриною свище,
Багряніє в лісах, мов запалює грізне кострище,

І мільйонами ламп освіщає шляхи з полуночі,
І горять вони в темі, як розгнівані очі робочі.
1950.

* * *

Я побачив їх не по Майн Ріду,
Не в рожевих Купера книжках,
Як збирав їх вікову обиду
По долинах, тропах і стежках.
Тут вони жили в світанки сірі,
Хліб для них — ліси і дикий звір,
І тепер — зацьковані, як звірі, —
Умирають між скелястих гір.

На своїй землі — і вже не вдома,
На своїх полях — не свій зажин.
Тихо стогне мати Оклахома,
Гнівом б'ється Атабаски плин.

Гірко шепчуть кедрища кошлаті,
І шукають волі і снаги
Індіанські племена завзяті,
Доларом закуті в ланцюги.

1950.

НЕ ПРОСТА ОСОБА

Із фашистами зі Львова
Утікав колись без слова,

Був підстаростою він,
Тож на втечу взяв розгін.

І куди ж такий пересоні,
У які тепер краї?
Лиш в американській зоні
Знов знайшлися хазяї!

Зирка, хмурачись, спідлоба,
Вус пошарпаний звиса...
Дуже скривджена особа —
Хазяї назвали пса.

І його пригріли хутко,
Видавали хліб, напій,
І його в собачу будку
На ланцюг садили свій.

Кулаком гилили в морду,
Не великий, бачте, пан,
Потім цю особу горду
Повезли за океан.

Там питають люди: звідки
Животиння це старе,

Що банкірські всі об'їдки
Він на смітнику жере?

Десь у Гітлера купили,
Привезли в Канадський край.
Як загавка — пнуться жили,
Як завис — так тікай!

Зирка, хмурачись, спідлоба,
Жде війни, немов чудес, —
Отака, як бач, особа,
Не проста собі худоба —
Націоналістичний пес!

1950.

КАЗКА

Ходить брехня, випинаючись боком,
Бреше брехня, не моргнувши оком,

Сито жере і пре наодинці
По кар'єристській своїй драбинці.

Правда ж виходить на гору круто,
Стріне брехню, то плюється люто,

Та ж бо від жиру сопе й лисіс,
Правда ж кує та пшеничку сіс,

Сита брехня, мов змія очкаста,
Правда ж мозольна та молоткаста!

Так і не сходяться між собою,
Так і живуть у важкім двобою.

1961.

СВИСТУНИ

ПАМФЛЕТ

Всіх дармоїдів
зібрати б у зал,
Я б їм почав
отаким хорал:
— Слухайте ви, которі
із чубами, як дреза,
І ви, мамзельки з хвостами,
захриплі на голосі,
Чи вам сниться ногами
небес бірюза
І так звана пшениця
на так званому колосі?
(Слухайте ви, бродвейчики
на Хрещатицькому завулку,

Свистуни й соловейчики
на захмелених вечорах,
Гадаєте, земля вам
намазує булку
І звисає ковбасами
на яворах?
І корови ростуть в буфеті,
і котлети падають з неба? —
(А мамаша сотнягу видасть, —
бо в синаші на те потреба).
В залі вірші читаю,
а воно примружує очки,
Відповідних папаш
відповідні синочки і дочки.

В залі вірші читаю, —
як свиням! — горохом об стінку.
Тут би джазику вишварить,
підсунуть з притону пластинку.

Почитати б Ремарочка
Без ідей.
Та одну контрамарочку
На Бродвей,
Та стакан кальвадоски
Не без гріха...
Ах, обноски, обноски,
Людська труха!

1960.

ІНТЕРВ'Ю

3 невігданого

У свої шістнадцять я не був оригінальним. Як і більшість ровесників, мріяв про автомат і розвідку. Мої мрії в основному здійснились. У партизани мене прийняли, але автомата я не одержав з тієї простої причини, що їх на ту пору взагалі не було в загоні. Не зарахували мене і в розвідку.

Писар, дід Сивуха, записав мене до другого взводу, а взводний Федір Іванович Кетов призначив пішим зв'язником.

Ходив і бігав я досить справно, але моему командирові цього, видно, було замало. На другому чи на третьому місяці служби мене підвели до коняки і урочисто вручили вуздечку.

— Годі тобі в піших ходити, — напучував командир. — На коні тебе й вітер не здожене.

Коняка видалась норовистою. Вона могла піти не в той бік, спинялась там, де треба було летіти, і мчала галопом саме там, де треба було спинитись.

Але жарти жартами, а я таки почав серйозно задумуватись над тим, як би його позбутися пишного виїзду та перетворитися знову на пішого зв'язника. Не було б щастя, та нещастя допомогло. В середині літа 1943 року наш загін потрапив у блокаду десь біля Петрикова. Перейшли ми на гриби і чорниці. Голод ще якось можна було терпіти. Курці ж страждали великими муками. От за таких обставин Федір Іванович і проміняв мого коня на дві пачки тютюну.

Непомітно злетіли роки. Лечу на зустріч колишніх партизанів. Рейсовий літак Київ — Чорнобиль несе мене над дорогами юності. Ятриться серце. Кого зустріну?..

— Твій взводний он у тій хатині отаборився, — показали мені в Чорнобилі.

Чемно стукаю в двері. Називаюсь кореспондентом. Мій колишній взводний старанно дає інтерв'ю. Я принагідно підкидаю різні запитання. Бойовий шлях мого командира, початий 22 червня сорок першого під Брестом, кінчався на прип'ятській переправі неподалік від нинішньої Чорнобильської атомної станції. І я востаннє запитав: «Федоре Івановичу, скажіть, будь ласка, за яких обставин ви проміняли бойового коня на дві пачки тютюну?»

Взводний затнувся і в свою чергу запитав:

— Слухай, кореспонденте, а ти звідки про коня знаєш?

...Промайнули дві, а може й три години.

— Мабуть, таки треба було тебе в розвідку направити, — резюмував мій колишній командир. — Бач, як представився, справжній тобі кореспондент.

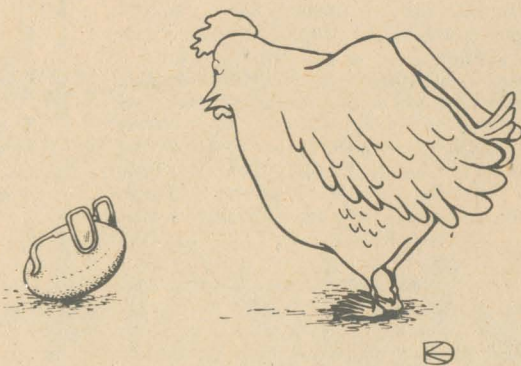
— А я і є справжній.

— Ні, брат, жартуєш, — стояв на своєму Федір Іванович, — старого горобця на полові вдруге не проведеш!..

П. КИРИЛЕНКО,
колишній борець партизанського загону ім. Чапаєва, журналіст.

Мал. В. КАЗАНЕВСЬКОГО

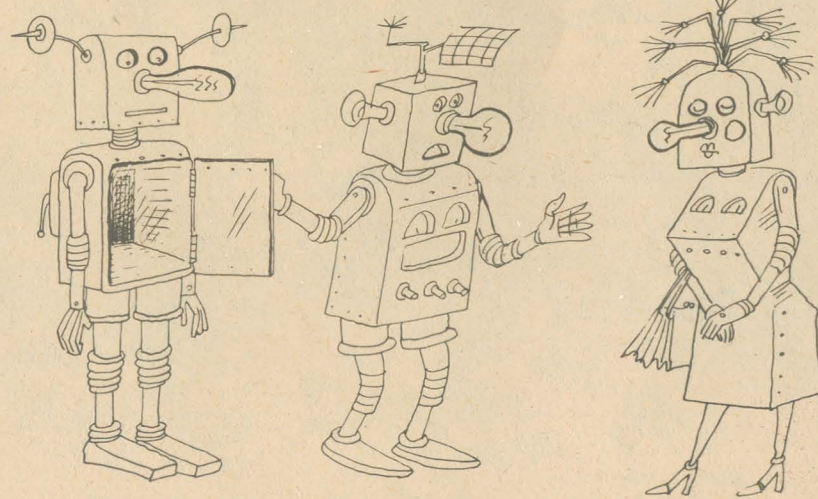
Без слів.

Мал. В. КАЗАНЕВСЬКОГО

Без слів.

Мал. Є. МИЛУТКИ

— Та навіщо він тобі здався, у нього ж нічого нема за душею!

Мал. А. АНДРЕЄВА

Без слів.

Мал. С. ГЕРАСИМЧУКА

Без слів.

Мал. В. МИТЕЙКА

Без слів.

Микола КОЛЯНКІВСЬКИЙ — давній і щирий друг Перця. Він живе у далекій Канаді, в місті Ніагара-Фаллс, що побіля знаменитого Ніагарського водоспаду. Окрім того, що М. Колянківський письменник і мистецтвознавець, він ще й фейлетоніст, чий «сатири», як він їх іменує, публікуються під літературним псевдонімом М. Точило.

Перець, який не раз приймав Миколу Точила-Колянківського у себе, вже представляє його своїм читачам. Пропонуємо ще два фейлетони заокеанського сатирика, узяті з його останніх книжок.

ТИТУЛИ

Титулування — це складна справа, зокрема, в нас — українців.

Мусите наперед визбутись думки, щоб дати кожному такий титул, який йому належить. Бо титулування на те й є, щоб приятелів собі робити, а не ворогів. Недарма ж українська мова залюбки користується замість слова «титулування» словом «величання».

Тож як не свербів би у вас язик, величаєте людину добродієм, хоч ви й усі довкруги знають, що вона злодій. І, ручку цілуючи, звертаєтесь до сусідки «пані добродійко», хоч знаєте, що позаочі вона й сухого рубця на вас не залишить.

І пишете «достойний», чи, як тут кажуть, «гоноровий», й до такого, що дере, де може, — ні гонору, ні достоїнства не виявляючи.

Окрема складність з особами духовного стану. Такі вони мімозно-вразливі, що їх й у фейлетоні не зачешиш. Найкраще в цьому випадку титулатурну термінологію напам'ять вивчити, над змістом слів не пригадуючись. При тому ж, як у війську, капрала слід поручиком величати, а поручика — генералом. Треба лишень бути обережним, щоб слів не перекутити. Бо трапилась колись така подія: ждали в одній установі приїзду церковного достойника й вислали малого Юрчика за браму, щоб виглядав і повідомив, коли їхатиме. Отож прибігла задихана дитина й вигукнула: «Архипісок іде!» Достойник був справді архієпископом, мав почуття гумору, й коли йому про те розказали, щиро сміявся. Але як одного з радників назвала така ж мала дівчинка «зрадником», то він на неї і на батьків образився.

Найгірше з людьми, які люблять титули, а жодного їм видумати не годен. Прийшла колись до нас така пара. Позналились, а він зразу ж мене й «доктором» величає. Кажу йому, що такий титул мені не прислуговує, а він на те: — Кожну людину пошанувати слід, мала вона чи велика!..

Ну й як мені вас пошанувати? — думаю. Та бачу, він малий, дружина ж у нього висока й огрядна. Як локомотив! А водія ж локомотива тут з англійського інженером звать. Так ось і кажу: — О, дуже ви милі, панство! Пане інженере, й пані інженеро!..

Злегка зарожевілись, але не протестували. Так і досі інженерами зовуться. Вже й в інженерне об'єднання їх прийняли й до управи обрали.

Але титули, як убрання, — сьогодні модні, завтра ж з моди виходять. Магістри й меценаси вже на наших очах відмерли. Титули професорів і директорів давно збуденніли, та на їх місце, на щастя, нові звання народжуються. Ось останнім часом титул «маєстра» популярності набирає. Правда, несміливо якимось, начебто крадькома вводиться. Бо то, мовляв, титул цей з мистецтвом пов'язується.

Та що ж?! У нас кожна третя особа в хорі співає, а друга кожна на партійну дудку грає.

До жодного з цих мистецтв у мене стосунку немає, а все ж і я «маєстро»: жнива чи переднівок — завжди тоненько свищу!

ЖАБУРИННЯ

Гай, гай! Колись, бувало, у рідній стороні, у літній теплий вечір наслухатись не можеш — на всякі голоси співають жаби. Минулося. Тепер, розказують, болота осушили і рідних жаб на пальцях можна полічити.

Тому то ми ось тут, на чужині, в громаді кожний болотечко своє розвели і жабуриння в ньому стільки — надії нашої.

І квакаємо, хто голосніше, щоби почув нас світ. Одне одному поперек.

Микола ВЕРШИНІН

ПРО МАШИНУ

Як сказати вам по правді,
Досі я не зрозумів:
Що за щастя, що за радість
Від машини — «Жигулів»?

Здасть мотор чи лопне шина —
Стоп веселошам, гульті;
Бо не ти вже в тій машині,
А машина на тобі.

Ой машина ти залізна —
Світла мрія, сон, міраж...
Купиш — зразу дума тисне:
Де і як придбать гараж?

Є гараж, і можна їздити,
Тільки треба попотіти:
По машину їдь за місто,
І звідтіля у місто їдь.

Скільки гаєш марно часу,
Як нервуєш — знають всі...
Тож і думаєш щоразу:
Краще б їздити на таксі.

Запчастини де шукати,
Як вони потрібні вкрай?
По знайомству лиш, по блату,
А інакше — й не питай!

У неділю — той з гостями,
Той в кіно чи в бар пішов.
Ну, а ти під «Жигулями» —
Ремонтуєш щось там знов.

Вільної нема й хвилини,
Бо гараж — тепер одно:
Твій будинок відпочинку,
Лазня, бар твій і кіно.

Я машини не тримаю,
І тому безмежно рад:
Їжджу вільно у трамваї,
У кіно ходжу, гуляю...

Так що чхать хотів на блат!

З білоруської переклав
Іван НЕМИРОВИЧ.

Мао. В. ШИРЯЄВА

— Який я вам бракон'єр! Я художник, малюю натюрморти.

ПОЛТАВСЬКІ ГАЛУШКИ

(Із циклу «Оповідки полтавської тітки»)

Отож іноді на полтавців:

— Галушники!

А чи знаєте ви, що не з добра ми галушниками стали, що й галушки різні бувають? Не знаєте? Ну, тоді ж слухайте.

Було це за царів та панів лукавих. Мов липку оббирали вони полтавський край. У трудящій людині уже до різдва харчів не вистачало. Отоді й починалося:

— Ти чого хліба не печеш? — сердяться тато. — Он уже діти останнього окрайця на піч потягли...

— Та з чого ж я пектиму? — ламають руки мама. — Борошенця може з мисочки назмітала, ото й усе. На коржики мало, не те, що на хліб...

— Тоді вари галушки. Галушки можна й без хліба їсти.

І мама варили. Не з свого... З позиченого. Щоб економніше. Щоб на довше стало. Галушками снідали, обідали й вечеряли.

Думаєте, завжди пшенишні? А яшники не хотіли?

Що таке яшники?

А це галушки із яшного борошна. Дебелі такі. Аж сині. А з них ще й остюки стирчать.

Серйозні галушки.

Саме про такі на Полтавщині говорять:

— І в пельку не вб'єш...

Та голод — не тітка. Посідаємо навколо череп'яної миски, і тільки за вушами лящять. Тільки ложки по мисці шкрябають.

Отак полтавці галушниками стали. Тільки за Радянської влади й розвиднилось. Ну, а потім — війна. Знову галушки. Одного разу вони навіть своєрідним кодом послужили.

Питаєте, як це було?

Як ото загнали з Пуцьверінків хлопців та дівчат на каторгу — ні слуху, ні духу від них. А чого? Вони ж молоді, Радянською владою привчені правдунку в очі різати. От і пишуть напростечі про те, як їм у рабстві «добре». Ну, а фашистська цензура ті листи — в полум'я. Ось тоді кума Горпина й пішла на хитрість:

— Донечко моя рідна! — пише своїм Даринці. — Напиши мені, моє серденько, чи хоч коли-небудь вам галушечки наші полтавські варять?

А незабаром і відповідь:

— Мамочко моя, перепілочко! Ти мною не журися. Тут нам добре. А галушки такі здоровенні, що й не проковтнеш. Однією наїстися можна. І брукву дають...

Ось так і дізналися ми, як там у рабстві дітям нашим.

Та ви не хмуртеся! Не завжди в полтавців отакі сумні галушки. Бувають і веселіші. Бувають і смачніші. Бо ж сказано: яке життя — такі й галушки. Коли достаток у хаті... О, тоді полтавочки покажуть, на що вони здатні!

Яких тільки не придумують вони галушок! Бурхнуть у борошно розтопленого масла, тоді ще яєчок із сіллю, а тоді ще як ото замісять та щоб і підійшли, щоб пухенькими стали. Ну, а тоді вари, відливай і підсмажуй на салі з цибулькою, зеленою петрушкою притрушуй.

Та такі галушки не те, що шпичкою — руками хопатимеш і з превеликим задоволенням їстимеш.

А галушки з шинкою? Отак галушки, а отак шинка, а отак зверху та ще й вершкове масло. Потім у піч, або в духовку. Щоб вони підсмажились. Щоб кожна галушечка розбухла.

О! Тоді не раз пальчики оближеш...

Важко перелічити види галушок, які при достатку готують полтавці: гречані з салом і галушки з сиром, з печерицями і з яблуками, галушки картопляні і з хлібних сухариків...

А які прекрасні люди на полтавських галушках виростали й виростають!

Микола Васильович Гоголь — оце вам раз, Іван Петрович Котляревський — оце вам два. А всесвітньовідомий композитор Микола Віталійович Лисенко? А Панас Мирний? А Луначарський?

За часів Радянської влади на здобних полтавських галушках виросло майже двісті Героїв Радянського Союзу і майже сто Героїв Соціалістичної Праці. Та ще тричі Герой Соціалістичної Праці, головний конструктор танкограду Микола Духов, двічі Герой Радянського Союзу, партизанський генерал Сидір Ковпак...

Та це ж виросло... А ще виросте? Поживні полтавські галушки. Отакто. А ви кажете:

— Галушники!

м. Полтава.

Яким ДАВИДЕНКО.

Дали
перцю!

ЗА «ЛИПУ» — директорів Пужни-ківської 8-річної школи (Тлумацький район Івано-Франківської області) Г. Ф. Лужецькому. Йому чомусь так сподобалися випускники Г. Шкраб'юк і М. Саварин, які, до речі, не відзначалися винятковими успіхами в навчанні, що він, не замислюючись ані на мить про можливі наслідки цієї незаконної акції, видав їм похвальні листи. Звісно, безпідставна нагорода обурила батьків інших випускників школи, і вони попроси-

ли Перця посприяти у дослідженні цього факту.

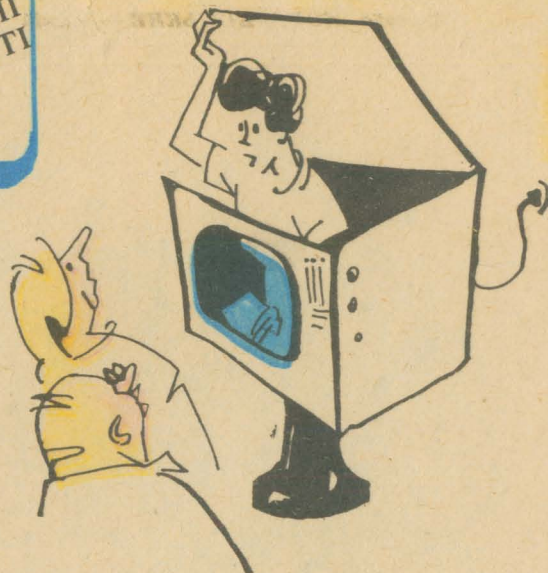
Наслідки дослідження такі: директора школи Лужецького звільнено з посади; накладено дисциплінарні стягнення на заступника директора М. В. Дасевича, учителів В. М. Соловей і Н. С. Поду та завідуючого райвно В. І. Яцишина. Вирішується питання про можливість дальшого навчання у технікумі та училищі Г. Шкраб'юк і М. Саварин. Про це

сповіщає Перцеві завідуючий обласно О. М. Іваницький.

ЗА СПЕКУЛЯЦІЮ — М. І. Байлюк, колишній завідуючий магазином села Демидово Березівського району на Одещині. Як повідомив у відповідь на лист до Перця мешканців села в. о. прокурора району тов. Обмелько, за фактом спекуляції товарами проти Байлюк порушено кримінальну справу. З роботи її звільнено.

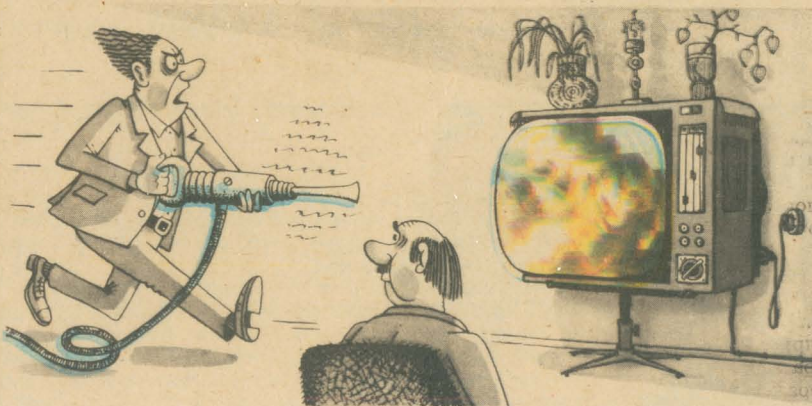
ТЕЛЕВІЗІЙНІ ПРИСТРАСТІ

Мал. М. ЛИТВИНА

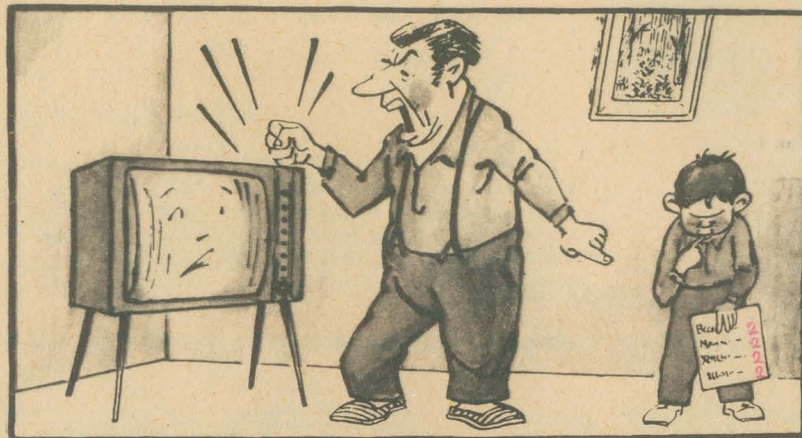
— Скільки можна повторювати, притиште звук вашого телевізора!

Мал. О. МОНАСТИРСЬКОГО

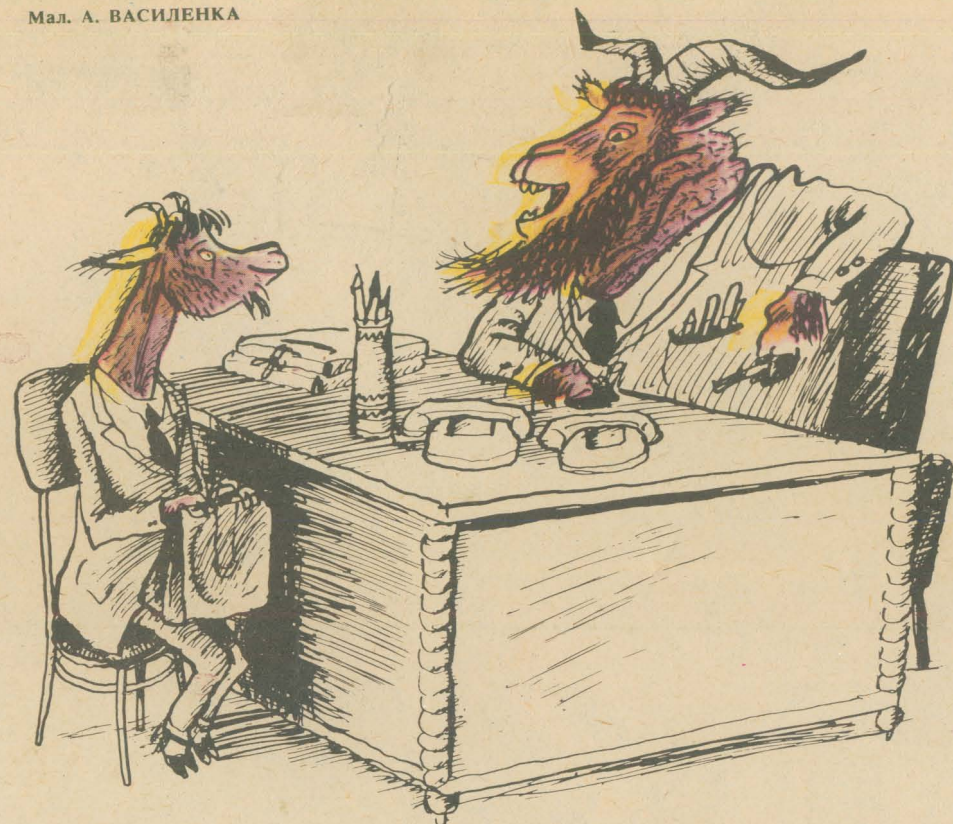

— Раніше я теж по своєму кулаком грюкав — не допомагало.

Мал. І. АЛЕКСАНДРОВИЧА

— Ще одна двійка — і я тебе викину!

— Я теж починав козлом відпущення.

СПРОСТУВАННЯ ТАП

Останнім часом селом Бичевим Любарського району на Житомирщині ходять чутки, буцімто голову місцевого колгоспу імені Чапаєва Г. І. Мисечка бачили з густо наміленою шиєю.

ТАП уповноважений заявити, що це — чистісінької води вигадка. По-перше, лазня, будівництво якої започатковане іще три роки тому, і досі в далекому від готовності стані; більше того, вона почала руйнуватися, отже, в прямому розумінні густо намілитися ніде. По-друге, точно відомо, що і в переносному значенні тов. Мисечку за таке ставлення до потреб сільських трудівників ніхто шиї не мив.

ЩАСЛИВЧИК

ХЕРСОН. (Кор. ТАП). Надзвичайне везіння випало жителю міста Е. Я. Калмикову. У приймальному пункті Комсомольського райхарчоторгу у нього прийняли півлітрову баночку. «Це вже друга баночка, яку мені вдалося здати в цьому році», поділився Е. Я. Калмиков своєю радістю з кореспондентом ТАП. Решту — не беруть. Коли б сюди не прийшов — завжди висить табличка «Немає тари».

ЦІННІ ПОБАЖАННЯ

ЗАПОРІЗЬКА область. (Кор. ТАП). «Щасливої дороги!», «Бувайте здорові!» — такими побажаннями ось уже третій рік підряд проводжають керівні товариші з ремонтно-будівельного управління № 6 обласного житло-ремонтного управління будинку № 52 по вулиці Леніна в селищі Михайлівці, які скаржаться на те, що ніяк не дочекаються обіцяного ремонту... І після цих побажань перед носом відвідувача з гуркотом зачиняються двері.

Петрик НЕ РОЗУМІЄ

Є в мене один давній приятель — Петрик. Дружимо з ним уже сім років — якраз стільки, скільки йому самому. Це дуже серйозний, поміркований чоловік, багато чого знає. По телевізору він регулярно дивиться «На добраніч, діти», часто дивиться мультики. Через це, мабуть, він буває не проти того, щоб у розмові вранці-годи закинути таке словечко, котре ми свого часу, бувало, пізнавали лише в старших класах. Одне слово, Петрик — типовий сучасний акселерат-початківець.

Нещодавно заїхав у їхнє село, дивлюсь: сидить мій Петрик, обкладений різноманітними іграшками, а навколо нього з'юрмилися малата. Приятель мій, бачу, задумливий, чимось зачурений.

— Здоров був, Петрику, — кажу, — що поробляеш?

— Та ото, — відказує, — хотів провести з малюками аукціон. Я ж цього року вже до школи їду, навіщо мені ці іграшки?

— Вирішив розпродати їх?

— Чому розпродати? Просто роздати хотів. А аукціон такий: хто з них дужче забажає, тому й віддати думає.

— Ясно, — кажу, — і роздав?

— Тільки «Конструктор» взяли і ще карнавальні

чи ці іграшки могли викликати бажання бавитися ними. І працівники львівського об'єднання «Полонина» і Комарнівського (на Львівщині) ДОКУ, либонь, таких іграшок своїм дітям чи онукам не подарували б, якщо, звісно, дбають про їхні естетичні смаки. А для чужих дітей продукують.

Так само не знайшлося бажаних узяти в Петрика м'яконавинні іграшки Луцького заводу культпобутоварів — «Мишка» та «Слона». Як пояснив мені їх власник, і в «Мишка», і в «Слона» нутро важке: набивають їх тирсою, через що вони скорше підходять до тренування важкоатлетам, аніж для забавок малюкам.

— Ото, Петрику, ти так розхвилювався через невдалий аукціон?

— Ні, — каже, — не тому. Це пусте. Не захотіли вони розібрати іграшок — нехай, здам їх на пункт вторсировини — і годі. У мене тепер інші клопоти.

— Які саме?

— Я ж вам уже казав, що цього року мені до школи йти. Купив мені тато форму, портфель купив, а от чорнила і пластиліну ніде не може придбати.

А який з мене учень без чорнила і пластиліну?!

— Ге, Петрику, щодо чорнила і того пластиліну я трохи в курсі справи, можу тобі розтлумачити.

маски. Бо ці іграшки у магазині важко купити.

— Чому важко?

— А через те, що Львівський завод автотранспортних деталей перестав продукувати металеві «Конструктори», а Ровенська фабрика дитячих іграшок скоротила випуск масок, хоч вони користувалися великим попитом у нашого брата.

— А решта твоїх іграшок, кажеш, на аукціоні не пройшла? Я розумію: малюки, мабуть, не захотіли їх брати, бо такі самі, але нові, є в магазинах.

— Ні, не тому, — заперечив Петрик. — Мої теж — мов нові. Гляньте, як гарно збереглися. А не захотіли брати, бо... Ну, кому, скажіть, потрібен оцеї дитячий більярд, зроблений на львівській меблевій фабриці «Карпати»!

— А чим він поганий?

— А тим, що грати на ньому важко і ще... небезпечно. Пустити кульку, а вона підскакує, наче той коник, бо поле нерівне, з горбиками. А металеві частини іржавіють, мають гострі краї, задири. Я не раз, бувало, руки собі дряпав.

— А чому не взяли кубиків або цього коня-гойдалку?

— Та подивіться на їхній колір! А потім іще кажуть про естетику, про виховання смаків!

Ввернув-таки Петрик «естетику». Але по суті мав рацію. Кубики були таких бляклих тонів, а конь так неохайно пофарбований і ще подряпаний, що наряд

Бачиш, таке саме становище з чорнилом було й перед минулим навчальним роком. Ці необхідні школярам речі в села західної частини республіки постачає Львівська республіканська база «Укоопкультурторгу». А цієї бази чорнило має доставляти Скалатська (що на Тернопільщині) фабрика побутової хімії Міністерства місцевої промисловості.

— Це мені зрозуміло, — кивнув Петрик.

— Але ця фабрика торік, замість шестидесяти тисяч флаконів шкільного чорнила привезла на базу лише тридцять сім тисяч, а чорнила для авторучок, замість 218 тисяч флаконів, доставила лише 77 тисяч.

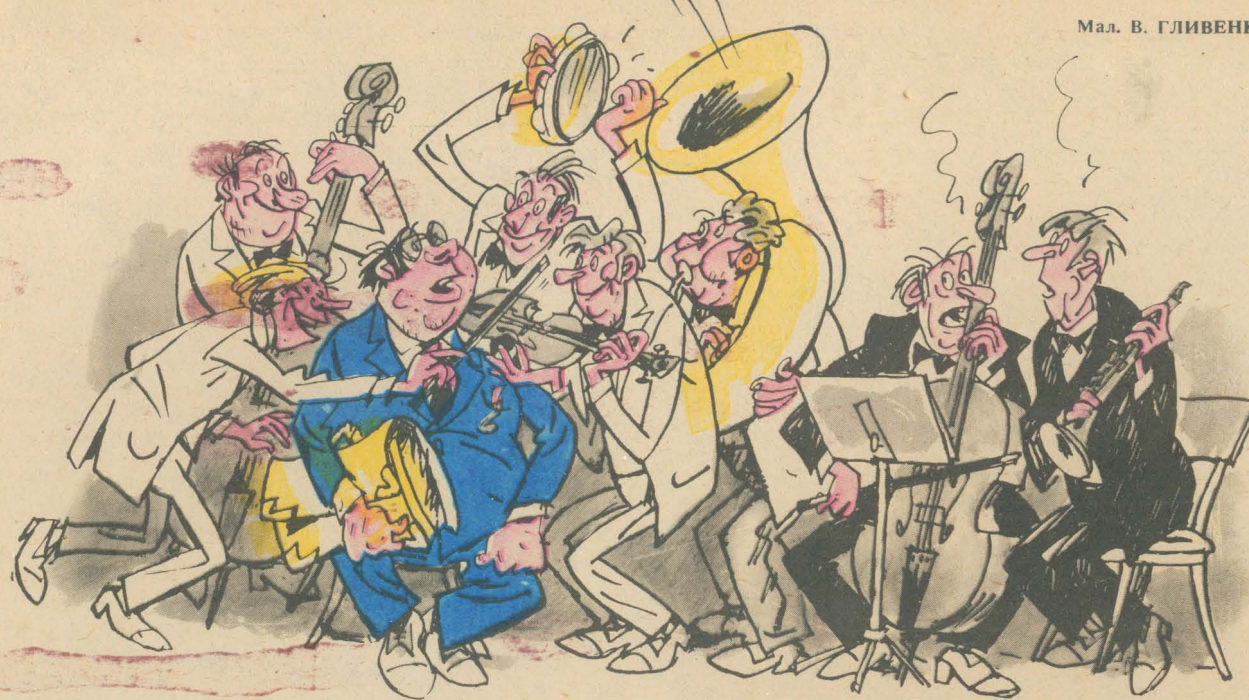
— Ну, — обурено промовив Петрик, — за такі речі тим дядям із Скалата слід було поставити «двійки», а їхніх батьків викликати до школи... чи то пак до їхнього міністерства і як слід поговорити з ними.

— Правильно. І «двійки» їм поставили, і батьків викликали. Але ті дяді пояснили, що вони не могли виготовити чорнила, бо Одеський склозавод не доставив їм флаконів.

— А в тих одеських дядьків хіба нема батьків? — здивувався Петрик. — Чому ж їх не викликали?

— Не раз викликали, не раз умовляли, та нічого не допомогло. Махнули на них рукою. І цього року виробляти флакони для Скалатської фабрики доручили вже столичному заводу «Київпластмас».

— Ну й що, дали вони флакони?

— Чув я, що начальник збирається грати першу скрипку в нашому самодіяльному оркестрі, але не уявляв, що це так буде виглядати.

— Скалатські дяді твердять, що й ці не дають. Принаймні, до кінця липня скалатська фабрика не доставила на базу жодного флакона чорнила. Ні шкільного, ні для авторучок...

— А пластилін? — запитав не на жарт здивований Петрик.

— Пластилін, бачиш, має виробляти вже Дрогобицький завод побутової хімії. Але й він у другому кварталі цього року мав завезти на згадану базу 685 тисяч коробок пластиліну, а завіз лише 440 тисяч.

— А чому ж решти не привіз?

— Керівники заводу знаходять багато причин. Одним кажуть, що не мали каоліну й парафіну, іншим пояснюють, ніби їм не завезли картонних коробок, перед третіми виправдовуються тим, наче їм не дали залізничних контейнерів.

— Але ж ми, школярі, з усіх цих пояснень та виправдувань нічого зліпити не зможемо.

— Звичайно, ні.

— Виходить, бувають не тільки важкі діти, а й важкі дяді...

— Виходить, бувають, — змушений був погодитись.

— Стривайте, — раптом схопився Петрик, — але ж усі ці дяді за те, що мають виробляти чорнило й пластилін, одержують зарплату!

— Розумієш, — кажу, — Петрику, зарплата — це одна справа, а...

— Ні, не розумію! Нічого не розумію! — гукнув Петрик і розплакався.

От бачите, Петрик не розуміє. А ще акселерат називається!

А втім, і чимало цілком дорослих людей цього теж зрозуміти не можуть.

О. КРУКОВЕЦЬ.

АФОРИЗМИ

Скількох журавлів у небі врятувала синиця у жмені!

Половину свого життя зводив кінці з кінцями, другу половину — виплутувався.

Декому між двох вогнів вдається добре нагріти руки.

Надлишок позитивних емоцій часто призводить до негативних наслідків.

Те, що мовчання — золото, розуміє той, хто має що сказати.

І гра слів буває безбарвною.

Микола ЛЕВИЦЬКИЙ.

Як американський відставний генерал відкрив пустелі в Європі

ДО ПИТАННЯ
ПРО ПУСТЕЛЮ

(Замість примітки)

Деякі американці мають дивну уяву про Європу. Ось не так-то й давно держсекретар Хейг заявив, що планами НАТО передбачається можливість здійснення так званого попереджувального ядерного вибуху, щоб «не дати росіянам зайти надто далеко». Хейг уточнив, що такий вибух можна здійснити в «пустельному районі Європи».

Цікаво було б дізнатися: за якими підручниками держсекретар учив географію? Можливо, прочитавши мемуари де Голля, Хейг підпав під вплив епізоду, де мовиться про «перехід через пустелю» (так називають період у житті де Голля, коли він, відійшовши від державних справ, обливши Париж і оселився у своєму маєтку в Коломбе. — Ред.)? Оскільки ж перехід цей тривав 12 років, то Хейг, очевидно, вирішив, що та пустеля в районі Коломбе мусить бути дуже великою. А якщо є пустеля в Коломбе, то цілком логічно, подумав секретар, що пустельні райони мають бути й у інших частинах Європи. Виходячи з цього, Хейг дійшов висновку, що на нашому континенті пустель не бракує.

Було б корисно дізнатися, де саме в Європі, на думку держсекретаря США, є оті самі ідеальні для його ядерного вибуху безлюдні райони. Оскільки ж він поки що жодного конкретного району не назвав, то це питання, очевидно, ним іще не вирішене. Значить, нам слід пристосувати нашу пасивну оборону до ситуації: коли оголосять тривогу, треба буде не затемнити вікна, а навпаки, засвітити все, яке тільки можна, світло, щоб згори помітили, що даний район — не зовсім пустеля і в ньому живуть люди. Ті, у кого є гроші, можуть навіть улаштувати ілюмінацію.

Але ці запобіжні заходи виявляться, між іншим, недостатніми, якщо

американці втовмачать собі в голову, що в Європі справді є пустельні райони і, виходячи з цього, будуть розробляти свою стратегію. Ніхто не зможе переконати їх у протилежному. В такому разі нам, очевидно, краще вибрати інший вихід — самим створити пустелі в окремих районах, виселивши звідти жителів. Можна, що правда, спробувати спочатку переконати західних німців, бельгійців чи італійців, що саме в них є ідеальні умови для пустель. Однак, не виключено, що національний егоїзм візьме гору і вони відмовляться зважити на наші прохання.

Тому-то наша безпека вимагає, щоб ми якомога швидше створили власну пустелю. Справа це делікатна. Не так-то й легко знайти у країні куточок, жителі якого погодяться принести таку жертву на угоду ядерній війні. Та й справді, важко буде бачити, як на місці квітучого зеленого горішечку творці пустелі посадять свої кактуси.

І все-таки це доведеться зробити! Після того, як новоспечену пустелю засадять кактусами, треба буде припровадити туди кілька верблюдів. Їх доведеться водити по пустелі, щоб згори було ясно видно, що пустеля розташована саме в цьому районі. А далі залишиться вже тільки чекати... Бо ж цілком логічно припускати, що саме тут і повинен відбутися так званий попереджувальний ядерний вибух.

Якщо ж ми не вживемо ніяких заходів, то вибух може бути проведений де завгодно. Чому б і не в Парижі у серпні місяці (коли Париж пустіє, у зв'язку з тим, що парижани залишають столицю, відправляючись у літні відпустки. — Ред.)?

«Канар аншене»,
Париж.

Ота, з дозволу сказати, ідея так званого «експериментального» чи «попереджувального» ядерного вибуху на європейському «театрі воєнних дій» виплила, як відомо, в Пентагоні. Виступаючи ще в ролі державного секретаря, не вельми перевантажений географічними знаннями відставний американський генерал хотів якось загризувати цього монстра, натягти на нього хоча б якусь більш-менш пристойнішу личину: мовляв, нічого тривожитися, дорогі союзники, воно гуркне для експерименту десь там у вашій європейській пустелі на острах іншим, а значить, вам — на благо.

Тепер Хейг — не тільки відставний генерал, а уже й відставний державний секретар. Але ідея (знову ж таки — з дозволу сказати) «експериментувати» з ядерним вогнем — і то зі значно ширшим розмахом! — не пішла у відставку, не вижита з Білого дому...

Свого часу президентові Р. Рейгану припала була до душі думка його міністра оборони про можливість і прийнятність так званої обмеженої ядерної війни в Європі, а як стало відомо тепер, за вказівкою та з благословення президента Пентагон розробив стратегічну директиву, якою передбачається уже й «ведення затяжної війни з Радянським Союзом».

На папері у пентагонівських стратегів усе виходить дуже лєпсько: навіть визначено американські людські втрати на першому етапі війни — «всього тільки» якихось там 20 мільйонів душ. Та й, сказано ж, лише на першому етапі війни! А далі усе піде о'кей та ще й навіть краще! Треба тільки мати належний захист командування, управління і зв'язку із військами. А для цього треба, мовляв, виділити ще 18 мільярдів доларів...

Браві вояки планують, гарячково підраховують долари, які, гадають, можуть врятувати у ядерному пеклі їхні мундири та шкури, холоднокровно підраховують кількість можливих страчених людських життів; ядерні політики білодомівські поблажливо і заохочувально покивають головами та проголошують авантюристичні войовничі промови; ділки підраховують можливі барисі...

Йдеться уже навіть не про «експериментування» з ядерною смертю у якійсь там міфічній європейській пустелі, йдеться про обґрунтування та виправдання глобального спустошення. Але все більше тверезих голів у самій Америці та за її межами розуміють усю небезпеку цього пустоголового воєнного авантюризму. От і Сайрус Вєнс, колишній державний секретар США, вважає, наприклад, що «говорити про ведення затяжної ядерної війни — божевілья». А лондонська газета «Санді таймс» із тривогою і обуренням пише: «Як може який-небудь державний діяч, будучи при здоровому розумі, говорити про перемогу, коли йдеться про руйнування такого масштабу, як ті, до яких може привести тривалий обмін термоядерними ударами? Ото вже справді, зробить світ пустелею і назавіть це перемогою».

До цього не завадить тільки додати: і якщо заокеанські стратеги та їхні натхненники й покровителі розраховують при повному здоров'ї зібрати з цієї пустелі жаданий урожай, то вони дуже й дуже помиляються. Як ота баба, що взялася, було, з дурної голови із колесом жартувати.

Мал. Р. САХАЛТУСВА

Колективний сеанс гіпнозу для платників податків.

КОЛИ мешканець славного шахтарського міста Макіївки бачить на магазинному прилавкові рекламні кондиції огірки, моркву та інші овочі, він не дивується й не припускає наївних вигуків типу: «А вміють же, як схочуть!...» Він знає, що цю диво-продукцію виростили в радгоспі «Авангард» Старобешівського району. Більше того, він відчуває себе прямо причетним до появи у магазинах цих чудових плодів радгоспної землі. Оскільки щороку вже десь у червні по макіївських підприємствах і установах лунає заклик:

— У дорогу, шефи!
Заклик цей — суворе необхідність. Бо не створено ще такої збиральної механізації, яка б допомогла відправити з городу на прилавок без участі наших з вами рук ніжні плоди, збирають яких у цьому радгоспі майже 20 тисяч тонн протягом сезону. І тому господарство цілком закономірно сподівається на поміч Макіївки: туди йде фактично вся овочева продукція, там офіційно закріплені могутні шефські організації. Шефи не дадуть овочам втратити свою товарну придатність, не дозволять загинути бодай частині вро-

логію, на круг це близько 10 тисяч пасажирів. Плюс витрати на зарплату, яка неухильно нараховується в установах та організаціях. Плюс амортизація

Згаданий об'єкт зовсім не входить у почесне коло шефських обов'язків Станіслава Володимировича і керованого ним управління. Ні, цей об'єкт

сповна забезпечать збирання врожаю. Та ще й, до речі, відпочинуть, наберуться здоров'я.

І не треба буде так часто кидати заклик «У дорогу, шефи!», споряджати автоколони аж до горизонту і у графі «витрати» виводити астрономічні цифри. І що саме з цієї дуже вагомій причини не можна не будувати табору, адже, кінець кінцем, турбота про багаті й дешеві урожаї мусить бути справою всіх і кожного зокрема.

Та залізні аргументи натикаються на залізну байдужість С. В. Казавчинського. І, як не дивно, ніхто у Макіївці чи в Донецьку й досі не роз'яснив начальникові будуправління, м'яко кажучи, хибності його позиції. Ну, а раз так, то він і не будує.

І нехай не вводить нас в оману те, що за кілька останніх років із загального обсягу будівельно-монтажних робіт у 756 тисяч карбованців усе-таки десь третину цієї суми освоєно. У цьому заслуга Станіслава Володимировича, скажемо прямо, — мінімальна. В 1979 році, наприклад, радгоспові пощастило на два з лишком десятків добрих хлопців-молодців із студентського будівельного загону. Ось вони й доклали зусиль до того, що посеред радгоспного привілля вирости стіни кількох спальних корпусів. Наступного ж року шляхи-дороги хлопців-молодців пролягли іншими маршрутами, і на об'єкті якщо й велося будівництво, то, в основному, неляканим птаством своїх гнізд.

А потім, як співається у популярній пісні, усе знов повторилося спочатку. 1981 року студенти-будівничі ще трохи просунули вперед цегляну кладку. Та й цеглу, до речі, радгосп добував сам. А нині птаству знову привілля на об'єкті: добрі молодці з вузів не підвернулися, і на будові майже запевідна тиша. Та й хіба можна вважати трудовим шумом самотнє порипування візочка з розчином, який спроволю тягнуть кілька чоловік, зрештою направлених С. В. Казавчинським у радгосп. Їх титанічними зусиллями за півроку освоєно 17 тисяч карбованців при плані... 190 тисяч!

Тож не дивно, що у директора радгоспу «Авангард» Є. С. Шаповаленка усе обривається від самої лише думки про те, на який же історичний відтинок може розтягтися будівництво при таких от неймовірних темпах...

А тим часом навколо об'єкту вирости справжні джунглі з бур'янів. І є підстави побоюватися, що в них можуть безслідно щезнути його бойові охоронці — троє сторожів, у яких — якби не капосні бур'яни — були б чудові перспективи на службове довгожителство. Що, з іншого боку, зовсім не радує радгоспних керівників.

Ось яке сумне сальдо виходить...

А. НАУМОВ.

Донецька область.

жаю, з яким нечисленний радгоспний колектив упоратися не в змозі.

І ось широкий транспортний потік мчить із Макіївки у Старобешівський район. Якщо прикинути на мікрокалькуляторі, у що цей транспортний потік обходиться державі, то запахне макророзрахунками. Адже не десяток-другий помічників шле індустріальна Макіївська радгоспові «Авангард». За кожним рипом сідають в автобуси по півтисячі городян, і кожні два тижні ця шефська рать оновлюється. Та плюс іще солідна кількість так званих одноденників, яких автотранспорт привозить у радгосп вранці й відвозить увечері. Використовуючи сільськогосподарську терміно-

сотень автобусів, тисячі літрів бензину... Словом, держава сповна оплачує згадану сувору необхідність.

Однак є на білому світі один чарівник, якому — уявіть собі — під силу принаймні наполовину скоротити збиткове сальдо. І живе цей чарівник не за тридев'ять земель, а в самій Макіївці. З виду він звичайнісінький собі чоловік і зветь його Станіславом Володимировичем Казавчинським. Чудодійні ж його якості полягають у тому, що він — начальник шахтобудівного управління № 6, що він може збудувати у радгоспі «Авангард» табір праці та відпочинку школярів і студентів.

Точніше — зобов'язаний збудувати.

заверстано йому в державний план. Та суті справи це не міняє. Сама ж суть полягає в тому, що той табір С. В. Казавчинському чомусь наче п'яте колесо до воза, мовби чужорідний елемент у його виробничій програмі. А звідси й ставлення до нього — войовничо-негативне.

Станіслав Володимирович не чує і не хоче слухати ніяких благань і переконуваль (хоча благами виконати те, що записано у державному плані, погодиться, дещо дивно). Він пропускає мимо вух, здавалось би, залізні аргументи дирекції радгоспу: якщо табір збудувати і поселити в ньому під час канікул студентів і школярів, то вони фактично

Мал. В. ЧМИРЬОВА

— Я у главк по план...

— Я у главк по премію.

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

(Народна домініканська казка)

Літ, літ тому та ще, може, й з гаком жив на світі король, який забрав собі в голову, що неодмінно має торкнутись Місяця. Король геть занедбав державні справи, а день у день одне думав-гадав: яким способом дістатися Місяця.

Врешті можновладець спинився на думці спорудити небачену досі вежу. Сказано — зроблено. За наказом короля до палацу привели одного відомого теслю, й володар наказав йому звести вежу до самісінького Місяця. Бідолаха-майстер був певен, що робота ця — не для людських рук, але ж з королями не сперечаються. Тесля зі своїми помічниками, мов у лихоманці, хапався то за одне, то за інше, проте робота не просувалась ані на крок. Минуло кілька тижнів. Нетерплячий можновладець попередив сердегу, що коли не впорається з вежею за три дні, кат зітне йому голову.

Тяжко зажурившись, тесляр побрів додому. Сплив іще день, другий. А третього дня в бідолахи сянула рятівна думка, й він шодуху помчав до палацу.

— Міркував я так і сяк, ваша величність, і знаю вже, як вволити вашу волю.

Але для певності, коли споруда буде готова, маю перший здертися на неї...

— Нізащо! — зарепетував король. — Я сам полізу. Де ж це чувано, щоб простий тесля сягав такої височини?

Майстер виклав можновладцеві свою ідею, а той наказав підданим негайно зносити до палацу кадовби, бочки й діжки. Коли все було складено одне на одне й виявилось, що замало, король наказав зрубати дерева, порізати їх на дошки, позбавити нові кадовби й діжі, щоб докласти вежу.

І от дивакуватий король почав вибиратись нагору. Діставшись самого верху, він простяг руку в бік Місяця, і йому здалося, що бракує лише однісінької бочки, аби збулася його заповітна мрія. Можновладець гукнув донизу, аби витягли ще одне барило. Але в усьому королівстві не лишилось ані єдиної бочки, кадовба чи бодай деревини, з якої можна було б їх виготовити.

Король від люті затупотів ногами. Раптом у нього блиснула чудова ідея. Він наказав теслярам витягти спідню бочку й мерщій подати йому. Майстри здивовано презирнулися. Проте воля короля — закон, а вони — слухняні піддані. Й коли володар удруге заволав до них зверху, ті не вагаючись виконали наказ.

А що сталося потім? Марно шукали піддані свого короля, від нього не лишилось й сліду.

Й даремне шукали б його аж донині.

З англійської переклав
Анатолій ГУЦЬ.

ЗАКУТАНІ СОНЯХИ

Говорили соняхам
Горобці:

— Ой, які гарненькі ви,
Молодці!

Виросли високими,
Як один.

В кожного по тисячі
Насінин.

Як досягнуть зернятка,
Цілий день

Будемо співати ми
Вам пісень.

Станемо ми друзями
Хоч куди,

Щирими і вірними
Назавжди!..

Але в наших соняхів
Розум свій,—

Нічого радіти їм
Дружбі тій.

Кожен з них, чекаючи
Горобців,

В господарки хусточку
Попросив.

Ось летять горобчики —
Ласуни.

На дурничку живляться
Скрізь вони.

На умі в горобчиків
Лиш одне:

— В соняхів насіннячко —
Ой, смачне!

Раптом зарябіло їм
Ув очах:

Мов дівчата, соняхи
В хусточках.

Не дістати зерняток
Із-під них.

Зразу у горобчиків
Спів затих.

Миттю всі, похнюпившись,
Пурх за пліт...

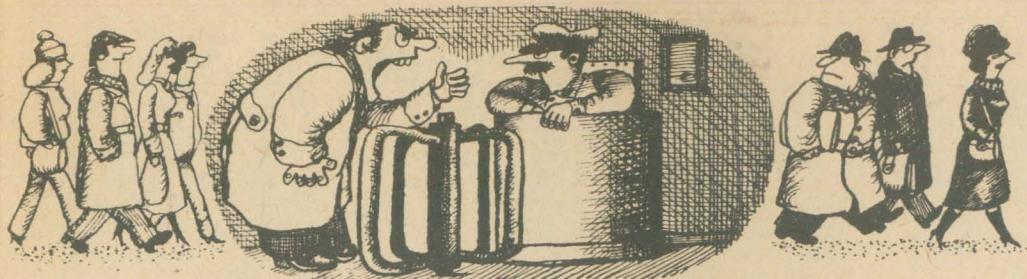
Соняхи сміялися
Їм услід.

Василь ЗАЄЦЬ.

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

ПОРЯДОК Є ПОРЯДОК

ГУМОРЕСКА

Директор фабрики «Капельюшки» Петро Овсійович Квачук на роботу вранці принципово ходив пішки. По-перше, він таким чином власним прикладом надихав підлеглих на боротьбу за економію пального. По-друге, демонстрував декому свою виняткову скромність. По-третє, хоч якоюсь мірою віддавав данину рекомендаціям лікарів побільше рухатись. Мешкав він од фабрики за півквартала, тому вся дорога займала в нього п'ять-сім хвилин. Але і цих хвилин було йому досить, щоб чітко, по годинах розписати всі сьогоднішні справи, спланувати свій робочий час.

Учора він влаштував чергову накачку підлеглим. Зовсім розбавлялися, працюють, мов кіт на печі! А тут ще повідомили: сьогодні на фабрику прибуває солідна комісія. Тому й довелося вчора мало не з кожним провести індивідуальну роботу — від головного інженера до вахтера. Першому він суворо наказав при спілкуванні з перевіряючими менше ляпати язиком. Відповідати виключно на запитання і не лізти зі своїми ідіотськими пропозиціями щодо реорганізації фабричної технології. Вахтеру ж дав хорошого прочухана за поблажливе ставлення до несунів і попередив: якщо той хоч одного впустить без перепустки — вилетить з фабрики, аж загуде...

Мабуть, на вахтера таки подіяла вчорашня накачка. Сидить у своїй будці весь такий урочистий, у новому кашкеті. Кожного мов рентгеном просвічує. Перепустки вивчає, навіть на світло дивиться.

— Молодця! — каже директор. — Оце вже на щось схоже. Так тримати, Трохимовичу!

— Ваша перепустка, — звертається вахтер до Квачука.

— Яюсь іншим разом, — відповідає директор. — Прошу вашу перепустку, — суворо вимагає Трохимович.

— Директору можна і без перепустки, — підморгує Квачук.

— Порядок є порядок, — відповідає вахтер. — Покажіть документ або ідіть з богом.

— Якщо ви завітаєте до мене у кабінет, усі

документи покажу, — спробував той відбутися жартом.

— Діла не буде, — похмуро попередив Трохимович, усім своїм виглядом показуючи, що йому не до жартів.

Цей спектакль почав директорів набридати, тим більше, що він перетворював його на посміховисько перед робітниками, які саме йшли на роботу.

— Ну, от що, — підвищив він голос, — киньте жартувати, тим більше, що це вже було, сам десятки разів читав: сторож у службовому екстазі не хоче без документів впізнавати начальника. Ви, Трохимовичу, знаєте хто? Плагіатор нещасний!

— Не маєте права ображати при виконанні... — карбуючи слова, проказав вахтер.

— Дивись, який розумний! — образився директор. — Про права раптом заговорив.

ТОНКИЙ НАТЯК

БАЙКА-ЖАРТ

— Щось гавкати почав ти препогано, — Звернувся пес Бровко до пса Полкана, — Ні вдень тебе не чути, ні вночі... Що сталося? Погіршали харчі Чи, може, за надмірний гавкіт, брате, Хазяїн обіцяв тебе прогнати? — Не те, сусіде! Кілька днів тому Він раптом прочитав мені... «Муму»!

Євгенія КАРАМІНА,
Микола РОЗУМНИЙ.

м. Донецьк.

— Ви мене не лякайте, — попередив вахтер. — Я вже ляканий-переляканий.

— Гаразд, Трохимовичу, — пам'якшив тон Квачук, — вважайте, переконали: ви справді можете бути зразковим вахтером, коли захочете. Я це врахую. А тепер давайте облишимо жарту і пропустите мене.

— Ваша перепустка! — металевим голосом мовив вахтер.

— Дома я забув перепустку! Так що, накажеш мені додому вертатися?

— Без перепустки не маю права! — стояв на своєму Трохимович.

— Послухайте, Савелію Трохимовичу, я серйозно вам кажу, мені сьогодні не до цих ваших штучок. З хвилини на хвилину має з'явитися комісія по перевірці, я навіть підготуватися не встигну! — В тоні директора з'явилися благальні інтонації.

— Без перепустки не маю права!

— Ви знаєте, що таке культурна людина? — спитав директор, ледве тамуючи роздратування. — Це людина, яка має хоч якусь, а почуття міри. Ви ж цього почуття позбавлені на всі сто відсотків. Отже, вахтер Кубленко, вам неодмінно треба підвищувати свій культурний рівень. Ясно?

— Ясно! — відгукнувся вахтер. — Тільки без перепустки все одно не пропущу.

— Гаразд, — зловісно сказав директор, — зараз я зателефоную додому, щоб мені принесли перепустку. Тільки не заздрю вам! Запам'ятайте, я теж по відношенню до вас буду формалістом.

Вахтер і вусом не повів, коли Квачук демонстративно набрав номер свого домашнього телефону і попросив сина принести йому перепустку. Він з незворушністю статуї вислухав усі погрози директора. І тільки коли, нарешті, директорська перепустка опинилась в його руках, уважно продивився її, звів обличчя Квачука з фотографією і чемно сказав:

— Проходьте, будь ласка, Петре Овсійовичу! Сказав із підкресленою повагою, наче одночасно вибачаючись і ще раз нагадуючи про те, що інакше вчинити не міг.

«А може, й даремно я його так розносив, — думав Квачук, прямуючи до свого кабінету. — Сам же вчора вчив його, сам попереджав про пильність і найсуворіший контроль. І сам же ображаюсь тільки тому, що це окошилося на мене. А коли по-чесному, так Кубленко правий. Закон є закон. І ні для кого винятків робити не треба. Навіть для директора. Хай побачить комісія, який залізний порядок на фабриці. Бо коли театр починається з вішалки, то підприємство, ясна річ, з прохідної. А тепер через прохідну і муха не пролетить...»

Секретарка привітно посміхнулася директорові.

— У нас гості, — кивнула вона на двері, оббиті дерматином. — Аж п'ять членів комісії. Попросили дозволу у вас у кабінеті зачекати. Я їм і відкрила. Ви ж не будете заперечувати?

— Як вони сюди потрапили? — жахнувся директор. — Не могли ж вони через паркан перестрибнути?

— Навіщо через паркан, — здивувалась секретарка. — Вони, як і я, через ворота пройшли. А ворота у нас, як завжди, — навстіж відкриті...

Юрій ПРОКОПЕНКО.

Анатолій БОРТНЯК

ТІНІ КРИЛАТИХ ФРАЗ

СКАЖИ, ХТО Твій ДРУГ,
І Я СКАЖУ, ХТО ТИ

Загострені у нього нюх і слух.
Не поспішить сказати «за» чи «проти».
Дізнається спочатку,

хто твій друг,

А потім уже сміло скаже,

хто ти.

ДУМАЮ, — ЗНАЧИТЬ, ЖИВУ!

Дав фразі мій сусід редакцію нову:
«Про себе думаю, —

а, значить, і живу!»

НІЩО ЛЮДСЬКЕ ДЛЯ МЕНЕ
НЕ ЧУЖЕ

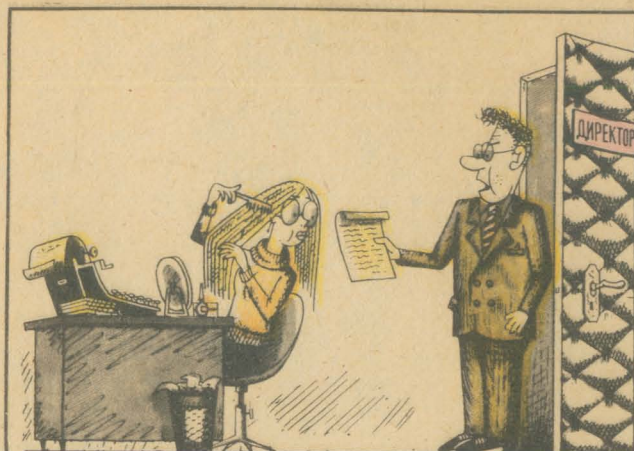
Степан-злудюга принцип береже:
«Ніщо людське для мене не чуже!»

м. Вінниця.

Мал. А. БОРДУНІСА

— Розумієш, у мого пасажира не вистачило на чайові...

— Негайно треба надрукувати!

Народні УСМІШКИ

ДІД КИЦЬКУ РІЖЕ

П'ятирічний Ромко, хвацько гасаючи на хвостині по двору, верескливо наспівує:

— А дід кицьку ріже, а дід кицьку ріже!

Бабця здивовано глянула на внука:

— Що ти мелеш? Про яку кицьку говориш, Ромчику? То ж курей ріжуть, качок. А хто ж кішок ріже? Та їх у нас і нема.

— А он із діркою! Ну, куди ти гроші складаєш. Дідуно каже: треба їх виколюпати.

Бабця сплеснула руками і поперед онука побігла до хати рятувати кицьку...

Повідомив Д. ЧМУТ.

м. Стрий
Львівської області.

РАЗОМ

Прийшов чоловік додому і до дружини:

— Жінко, обід готовий?

— Та ще ні...

— Завжди в тебе отак... Набридло. Я пішов!

— Куди?

— До ресторану.

— О, це прекрасно! Я теж з тобою!

Повідомив М. НОВГОРОДСЬКИЙ.

м. Львів.

ПОРАДА

Зустрів Іван п'яного кума Петра та й скаржиться:

— Не знаю, куме, що його й робити: шашіль геть хату поточив.

— Пусте, — відповідає кум Петро. — Треба підпалити.

— Як підпалити? Що підпалити?!

— Що-що... Шашіль, кажу, треба підпалити...

Повідомив В. КОРНИЦЬКИЙ.

с. Буки
Малинського району
Житомирської області.

Дуже перче!

Чи любиш ти одержувати подарунки? Ми от, наприклад, любимо. Та й не тільки, мабуть, ми. Полюбляють їх, видно, й працівники Новоукраїнського технічного пункту, куди ми 20 квітня 1979 року здали по акту № 396 двигун М-412 за № 7474389. Мабуть, їм цей двигун дуже припав до вподоби, бо вони й досі його не повернули. Чи не зміг би ти як-небудь тактовно роз'яснити їм, Перче, що віддали ми цей двигун не в подарунок, а на ремонт, і що він нам у господарстві дуже-дуже потрібний?

Колгоспники колгоспу
імені Шевченка.

Новоукраїнський район
на Кіровоградщині.

Пропоную тобі розв'язати два простенькі приклади: $68 + 68 + 68$ і $68 + 72 + 64$.

«Ніякої різниці між ними не бачу, — можеш відповісти ти. — Результат виходить один і той же — двісті чотири. Хіба що доданки?..»

Вірно, вся заковика у доданках. Саме через них при одному і тому ж результаті маємо різні наслідки. А щоб зрозуміліше було, що й до чого, розшифрую цифри.

Двісті чотири — це кількість цементу в тоннах, який ми щокварталу повинні одержувати з Криворізького цементного заводу. Шістдесят вісім тонн цементу влізуть у вагон. Виходить, що ми мусимо одержувати щокварталу по три вагони.

Переходимо до другого прикладу. Перша цифра означає кількість цементу, відправленого нам у першому вагоні, друга — у другому, а третя — за логікою, те, що лишалося відправити нам у третьому вагоні. Але тут

виникло ускладнення. Працівники відділу збуту заводу заявили, що вагон буде на чотири тонни недовантаженим проти норми, а це може викликати конфлікт із залізницею і наполягли, щоб ми забрали оті шістдесят чотири тонни так званим самовивезенням.

Подібне трапляється частенько. Спеціальних цементовозів у нас нема, доводиться посилати звичайні грузовики аж із Первомайська у Кривий Ріг. Вартість перевезень періодко перевищує вартість самого цементу.

Звичайно, господарське ставлення до використання залізничних вагонів треба всіляко вітати. При умові, що воно не вилазить кому-небудь боком.

Л. УСАТЮК,
голова групи народного контролю
Первомайського райміжколгоспбуду.
Миколаївська область.

Передай ростовським комбайнобудівникам, хай надішлють подяку до Недригайлівської райсільгосптехніки за рекламу їхньої продукції. Скажімо, моїй «Ниві» ремонтники влаштували справжнє випробування на міцність. Понівечили жатку, а з двигуном за дев'ять місяців зробили таке, що він вийшов з ладу першого ж дня збирання врожаю. І навіть за цих умов (звісно, після відповідного ремонту на бригадному дворі) я намолював понад 600 тонн зерна. Шкода лише двох тисяч карбованців колгоспних грошей, перерахованих сільгосптехніці за отой «експеримент».

П. КРЯЧКО,
комбайнер колгоспу «Маяк»
Сумського району
Сумської області.

Валентин ЛАГОДА

КОЛИ ЯК

В свою кишеню лізе він
(Якби ж такий та був один!)
Так неохоче, мляво явно,
Немов торкається вогню.
Зате як лізе
У державну,—
Аж розчепирить п'ятірню!

ЩО БІЛЬШЕ

Він повсюди нача ганив,
Лжу свою збував, як факт,
І від нача за омани
Він схопив аж три догани,
Ну, а нач —
Один інфаркт...

ЩО ВИ, ЩО ВИ!!

Вже від'їжджаючи з лісу з гулянки,
Вихилив залпом три чверті склянки.
Схвально всміхнулись друзі кругом,
Ще налили. Здивувався: — Мені?!
Що ви, шановні мої?! Ні-ні-ні!
Більше ні грама: я — за кермом!

ОПТОМ

— Чом затрималась, жінко, так пізно?
Я ж голодний, як вовк! — мовив грізно.

— Та голодна і я, як вовчиця,
Не могла, бач, раніше звільнитися,
Бо затримали весь апарат:
Троє зборів було в нас підряд.
Не виходячи, ми їх одсиділи.
А мінялися тільки президії.

Страшне перо НЕ В ГУСАКА...

«Боротьба з самогонварінням ведеться вкрай незадовільно. У нас самогонних апаратів більше ніж це потрібно».

(З виступу на зборах)

Надіслав П. АНДРОНИК

«Під час чергування ДНД, громадського порядку не виявлено».

(Із запису в журналі
несення служби дружинниками).

Надіслав ЧЕРНЯ В. П.

«Звідки ж вона візьметься ота економія, коли в колгоспній конторі щороку збільшується поголів'я бухгалтерів?»

(З протоколу зборів).

«На навчання я не поїду, бо хворію сердечно-судистою системою серця».

(З пояснення).

Надіслав К. БЕЗКРОВНИЙ.

«Я не був в школі, бо тато різав свиню, а я поливав водою, щоб вона не вимазалась».

(З пояснення учня).

Надіслав О. САШУК.

«Оголошення

У селі Бешти продається корова з телям, 4 місяці тільності. Вона по згоді з телям у гр. Хоруменка Василя».

Надіслав М. МУСІЯН.

«На фермі тепер наладилась справа з розбавленням молока».

(З протоколу засідання правління колгоспу).

Надіслав В. ШЕЛУДЬКО.

нову кіноапаратуру, призначено кіномеханіка, і тепер кінофільми демонструються регулярно.

В одному з листів, що надійшов до редакції, жителі села Дусанова (Львівщина) писали про те, що вони ніяк не можуть домогтися, аби дорогу до їхнього села впорядкували.

Голова Перемишлянського райвиконкому Л. Є. Гудим сповістив редакції, що автодорогу до згаданого села вже відремонтовано.

Батьки дітлахів-дошкільнят у селі Рудівці (Чернігівщина) дуже зраділи, коли в їхньому селі відкрили новий дитячий садок. Та радість їхня виявилася передчасною. Буквально через кілька днів садок закрили, бо не стало води: вийшла з ладу артезіанська свердловина. Минуло вже кілька місяців, і коли садок відкриють, ніхто не знає. Про все це йшлося у листі до редакції.

Після втручання в цю справу Перця голова виконкому Прилуцької райради Н. В. Кузьменко повідомив, що свердловину капітально відремонтовано. Дитячий садок функціонує нормально.

У фейлетоні «Скаргофіл у нападі» («Перець» № 9), зокрема, писалося про те, як протягом кількох років мешканці будинку № 6 по вулиці Шепелева у місті Горлівці оббивали пороги відповідних інстанцій і просили налагодити водопостачання в цьому будинкові, але у відповідь одержували безкінечні обіцянки.

Після виступу «Перця» головний інженер Донецького обласного управління житлового господарства Ю. Н. Половцев повідомив, що усі роботи по ремонту і заміні зовнішніх мереж водопостачання закінчено і тепер вода до цього будинку подається стабільно.

Молодь села Вошилихи (Сумська обл.) поскаржилася Перцеві на те, що в їхньому клубі нерегулярно демонструються фільми, сеанси зриваються.

Директор Роменської районної кіномережі А. Є. Жованник повідомив редакції, що нині у клубі встановлено

Про те, що у селі Володино (Донецька обл.) вже давненько вийшли з ладу кілька водорозбірних колонок і мешканцям доводиться далеко ходити по воду, писалося в листі, що надійшов до редакції.

Після втручання в цю справу Перця голова Великоновосілківської райради Н. Ф. Григоренко повідомив, що ремонт усіх несправних водоклонок вже проведено і вони діють.

Через аварійний стан електроніки у жителів села Перехрестового (Фрунзівський район) по кілька днів не бувало електросвітла. Про це вони надіслали редакції листа, якого було опубліковано у № 6 журналу.

Перший заступник голови виконкому Одеської облради В. А. Коваленко повідомив редакції, що справді після вітряної бурі лінію електричних передач було дуже пошкоджено. Нині усі несправності ліквідовано, і нарікань на електропостачання мешканців села немає.

ГУМОР НАШИХ ПОБРАТИМІВ

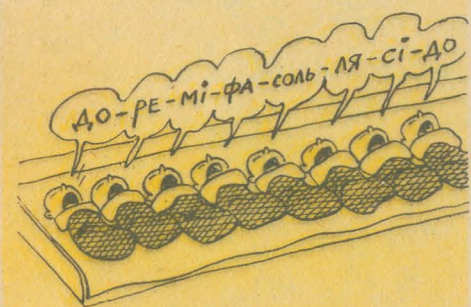
Малюнки з журналів: «ВОЖИК» — Мінськ, «ШЛУОТА» — Вільнюс, «ТОКМАК» — Ашхабад, «ПІККЕР» — Таллін, «КІПЕРУШ» — Кишинів, «ДАДЗІС» — Рига.

Мал. Н. КАКАБАЄВА

— Мамо, а чому тато спить не в ліжку?
— Службова звичка, синку.

Мал. О. КАЛЛАСА

Без слів.

Мал. Н. МАНУКЯНА

Без слів.

Мал. Ю. ЯЗАНА

Без слів.

Мал. У. БАРАНОВСЬКОГО

— Як собі хочете, а тут я вам не помічник.

Мал. Ц. ВИНДЕДЗІСА

Без слів.

Головний редактор
Ф. МАКІВЧУК.

Редакційна колегія: В. БОЙКО, А. ВАСИЛЕНКО, С. ГЕРАСИМЧУК, В. ЗЕЛІНСЬКИЙ, Д. МОЛЯКЕВИЧ, Ю. ПРОКОПЕНКО (відповідальний секретар), І. СОЧИВЕЦЬ, В. ЧЕПІГА (заст. головного редактора).

ВИДАВНИЦТВО
«РАДЯНСЬКА УКРАЇНА»

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Петра Нестерова, 4. Тел. 41-89-12, 41-89-15, 41-89-17.

Для телеграм: Київ Перець.

Адрес редакції: 252047, Київ-47, вул. Петра Нестерова, 4.

Журнал «Перець» № 21 (1135).
(на українському мові).
Видавництво «Радянська Україна».

Виходить двічі на місяць.

Здано до набору 01.10.82. Підписано до друку 21.10.82. БФ 11156. Формат видання 70×108¹/₈.
Офсетний друк. Умов.-друк. арк. 2,8. Обл.-вид. арк. 4,1. Тираж 2.570.000. Зам. 04604.

© Журнал «Перець», 1982 р.

Рукописи не повертаються.

Передруковуючи із журналу матеріали, треба обов'язково посилатись на «Перець».

Орден Леніна комбінат друку видавництва «Радянська Україна», 252047, Київ-47, Брест-Литовський проспект, 94.

Орден Леніна комбінат печаті видавництва «Радянська Україна», 252047, Київ-47, Брест-Литовський проспект, 94.

Отсканировал reduktor
для rutracker.org

Текст набрано із застосуванням вітчизняного фотонабірного комплексу «Каскад»

Імперіалізм є рідним батечком таких же кривавих своїх синопків, як сіонізм і український буржуазний націоналізм.

СІМЕЙНИЙ ПОРТРЕТ

Мал. С. ГЕРАСИМЧУКА

Єдинокровні.